

מועד חשוון תש"ס

בס"ד

בחינה בהלכות מצוות התלויות בארץ

ו' בחשוון תש"פ

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 7 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 6 מתוך 7 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 6 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 6 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - בקיאות - 3 שאלות.
יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.
חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
6. חלק ג' - יישום - 3 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
7. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 6 שאלות מתוך 7 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

הלכות ערלה

1. יקב בוטיק הממוקם מחוץ לכרם, מקיים מידי פעם ערב טעימות בהם מוגש לפני המוזמנים יין ומבחר ענבים מהכרם בה גדלו ענבי היין, אולם על כרם זה ~~קצת~~ יש ספק ערלה.
א. האם מותר לשתות מאותו היין? *אין להאמין*
ב. האם זה משנה מי ליקט את הענבים האם ישראל או שמא העובד חגוי?
ג. פרט הדין כשהכרם בארץ ישראל או בחו"ל?

2. האם שותפות עם חגוי, לפני חיוב המצווה או לאחריו, יכולה לפטור את הישראל מאחד המצוות כגון, ערלה, חלה, או תרומות ומעשרות?

3. כיצד קובעים מהי שנת העץ לעניין ערלה? נטע רבעי. ותרומות ומעשרות. והאם עץ אתרוגים או צלף בכלל זה.

עמוד 1 מתוך 3

חלכות חלה

4. מנהג קהילות עמק בית ישראל לחכין את חסופגניות לחג חחנוכה באחת משיי דרכים:
- לטגן כדור בצק מעיסה עבה עד שנעשית חסופגנייה ראוייה לאכילה.
 - לצקת עיסה נוזלית לתוך שמן רותח ולחמתין עד שנעשית צורת חסופגנייה.

א. האם סופגניות אלו חייבות בחפרשת חלה.

האם צריך להפריש חלה מבצק שנילוש לצורך חכנת סופגניות במידה ובכל העיסה התחרט ובדעתו לשנות את חיעוד מטיגון לאפייה. יש להפריש חלה - יי.

5. חווה דעתך, האם ניתן להפריש חלק משעת נתינת המים לעוגות בחושות (טורט) הנעשות מעיסה נוזלית הנאפות בתבנית קטנה שאין בכל אחת מהם שיעור הפרשת חלב? ¹ וזו:

הלכות תרומות ומעשרות

6. האם מותר לאכול ענבים מתחת לעץ גפן שחבשילו אשכולותיו, מבלי לעשר כלל? יש לפרט את המקרים שלחל:

- א. כשהעץ גדל בכרם ובכוונתו לבצור עוד ענבים בכדי להוליכם לאכול בביתו.
- ב. כשבכוונתו לבצור את הכרם על מנת למכור את הענבים בשוק.
- ג. כשהעץ גדל בחצר ביתו ובכוונתו לאכול רק את אותם אלו שבצר.

7. בעל מאפייה (נחתום) או עקרת בית שעשו עיסת בצק גדולה על מנת להקפיא אותה בכדי שתשמש להם לבצק לאפייה בכל פרק זמן שירצו, כיצד ינהגו עם הפרשת החלה? **א. אומרים**

חלק ב' – בקיאות

יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, ונו"כ.

8. האם מותר להדר ולהוסיף על שיעור הכמות של התרומה או מעשרות? וכיצד מוודים בצורה הכי מהודרת, האם לפי מספר יחידות, או כמות הנפת, או כמות המשקל? והאם צריך להדר ולהפריש מן המוקף?

9. הפודה מעשר שני בכסף או בפירות מה נוסח הברכה? על אילו פריטים עליו להקפיד בזמן שהיה המקדש קיים? ובימינו? איך, מתי, היכן?
10. האם הסומא יכול לתרום או להפריש חלה לכתחילה, בזמן המקדש? ובימינו?

חלק ג' – יישום

יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

11. את לחמי המחמצת היוקרתיים מייצרים בכמה שלבים, השלב הראשון - הכנת מחמצת (עיסת - שאור) מקמח חיטה. השלב השני - הכנת עיסה מקמח חיטה מלא כאשר מוסיפים לתוך העיסה את המחמצת (שאור). השלב השלישי - הכנת עיסה נפרדת מקמח כוסמין או שיפון, ולאחר מכן מערבים את כל העיסות ומוסיפים לתוכם טורבן →
א. האם ניתן להפריש את הפרשת חלה בסוף התהליך כאשר כל המרכיבים מעורבים זה

בזה? $g = 50 - \text{קג}$, וכן $y = 20 - \text{קג}$ של x יות' x
עמוד 2 מתוך 3

ב. כיצד ננהג אם התברר שבמהלך השלב השני (כאשר ערבבו את השאור עם עיסת הקמח המלא) בטעות כבר הפרישו חלה מעיסת השאור, אך טרם הניחו את עיסת הכוסמין או השיפון בתוך עיסת הקמח המלא?

12. את הפלפלים האדומים המשמשים לתעשיית התבלינים נוהגים החקלאים לקטוף רק לאחר שהם התייבשו דיים על השיח, לצורך כך פתחו שיטה של ריסוס המתבצעת בחודשי אב המייבשת את הצמח לחלוטין אך הפרי נשאר טרי ורענן, אולם את הקטיפה של הפרי מבצעים החקלאים רק לאחר שהצמח שהה על השיח והתייבש דיו מחוס השמש, הקטיפה של הפרי נערכ בין חודשי אלול עד לאחר חודש תשרי.

חוה דעתך:

האם ניתן לעשר בתחילת הקטיפה עבור כל השדה למרות שהיא תיקצר במשך הזמן עד סוף תקופת תשרי. (יש לציין לפחות שלשה נידונים)?

א. וכיצד ינהג חקלאי שהתברר לו שאת המשלוח הראשון שכבר נמכר לחברת התבלינים הוא שכת מלעשר?

13. תלמיד חכם החפץ להכין יין בביתו, ולשם כך קנה מהשוק הסיטונאי ענבי חבון אדומים שגדלו בשדותיו של הגוי ואף הובאו לשוק על ידי הגוי.

א. האם מותר לאכול מאותם הענבים מבלי להפריש מהם תרומות ומעשרות?

ב. האם ישנה חובה להפריש תרומות ומעשרות כהלכתם מהיין הזה?

האם ישנה חובה להפריש תרומות ומעשרות כהלכתם מהיין הזה?

...

עמוד 3 מתוך 3